

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken.
Egy óra. . . . . 1 kor. Egy óra. . . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utóza 47. és 49. szám.

Az egyetem.

Debrecen, október 8.

Sokszor írták már a debreceni újságok cikkeik felé ezt a szót, a mely erős és nagy vágyakozásunk tárgyát képezi. De a hányszor csak napvilágot láttak a debreceni egyetem megteremtését sürgető cikkek, ugyanannyiszor meg lehetett állapítani, hogy bizony azoknak aligha lesz foganatjuk. Azért mi újságírók minden esztendőben megtettük a magunkét, mert hiszen ilyen ügy iránt lelkesedni, azt ébren tartani feltétlen kötelesség.

Most ismét aktuálissá vált a debreceni egyetem ügye és pedig Szabó Kálmán országgyűlési képviselő ismeretes beadványa révén, a mely a város figyelmébe, hathatósabb, eredményesebb támogatásába ajánlja a debreceni egyetemet.

Ugy áll bizony a dolog, hogy az egyetem és Debrecen fokozatos fejlődése szoros viszonyban áll. Sőt határozottan mondjuk, hogy ha Debrecen egyetemi város lesz, fejlődése tisztes arányban fog haladni. De hát ez másként, mint Debrecen város támogatásával nem történhetik meg. Vala-

mikor, a Rákóciak idejében megtörtént az a csoda, hogy fejedelmi dotációkat kaptak magánosoktól is a főiskolák.

Ma már, a mikor Tisza Istvánok a protestáns főurak, ilyen áldozatkészségre számítani se lehet.

A törvényhatósági bizottság kétségtelenül magáévá teszi, a memorandumban foglalt eszméket és kiküldi a főispán elnöklete alatt az egyetemi bizottságot. Kérdés tárgyát fogja képezni, hogy vajjon a város milyen arányban járulhat még hozzá az egyetemhez.

Körülbelül tisztában vagyunk azzal, hogy ez a hozzájárulás olyan nagy, semmi esetre sem lehet, hogy azzal az egyetem kapui megnyiljanak. Ez a város igen sokat áldoz ma is iskolákért, több millió koronát, mert ennyiről van szó, aligha adhat az egyetem céljaira. Már pedig az egyetemre ennyi kell.

Nem lehet tehát ezt a kérdést másként megoldani, mint állami támogatással. Ha a város áldozat készségének nagyságával tisztába jön az egyetemi bizottság, terjesszen memorandumot a kormányhoz az államsegély kiutalása iránt. A magyar államnak fontos érdeke az, hogy a kultu-

rának olyan gőcpontja mint Debrecen egyetemi város legyen. És kormánytámogatással lehet is hamarosan, a nélkül csak hosszú évtizedek múlva.

Nem kell félteni az autonómiát, és a tanítás szabadságát. Az államsegélyes debreceni egyetemen lehet jó református tanárokat nevelni — ép úgy, — mint az államsegélyes református gimnáziumokban is loboghat a protestantizmus lángja. A város és az állam támogatásával, a most meglevő alapok felhasználásával virulni fog a debreceni egyetem.

Egy képviselő nyílt levele. Krasznay Ferenc országgyűlési képviselő nyílt levelet intézett a dunapataji választókerület polgáraihoz, melyben visszatérint az elmúlt hónapok történetére és konstatálja, hogy itt a gyors eredményes munka ideje. Egyfelől méltó megrovásban kell részesíteni azokat, akik az alkotmányellenes kormányzat szolgálatába álltak, elmozdítani a megbízhatlan közhivatalnokokat, másrészt elégtételt szolgáltatni azoknak, akik elég bátrak voltak arra, hogy minden támadással szemben megállják helyüket. Foglalkozik az új kormány programjával, a delegációkkal és az általános választói jog megvalósításának kérdésével. Egy a nemzeti szempontokból megalakított választási törvény lesz egyedül képes

Ötven év egy bank életéből.

Az osztrák magyar bank debreceni fiókja ma ünnepli meg fennállásának ötvenedik évfordulóját. Ebből az alkalomból a debreceni kereskedő társulat leveles ládájából a következőket írták ki nekünk.

A kereskedő társulat már 1854-ben megtette a fiókbank létesítése érdekében az első lépéseket, ez az év azonban eredménytelenül mult el, minek okát azonban az akkori szomorú politikai viszonyokban véljük megtalálni.

A társulat választmányja szünet nélkül munkálkodott s 1855. év elején a mozgalom már erőteljesebb alakot öltött, mihez sikerült megnyerni Csorba János akkori nagy befolyású helytartósági titoknok és városi polgármester közreműködését s a március 4-én tartott közgyűlés elébe a társulat elnöke már kész tervet terjesztett, mely szerint a banfiók felállítása a király elébe járulandó küldöttség által kéresek. Az indítvány nagy lelkesedéssel elfogadtatván, a küldöttség tagjaiul megválasztottak:

Csorba János polgármester, Diószeghy

Sámuel Bécsben lakó debreceni polgár és Budaházy József, Bészler Károly, Farkas Ferenc kereskedők, akik felhatalmazást nyertek, hogy költséget nem kimélve, legjobb belátásuk szerint járjanak el.

Május közepéig azzal telt el az idő, hogy a király előtt való megjelenhetés engedélyezését kieszközöljék, ami akkor meglehetősen fáradságos munka volt, jól lehet ezt a törekvést gróf Zichy Herman helytartósági alelnök is hathatósan támogatta.

Május végén megérkezvén a helytartóság értesítése, mely szerint a király hajlandó a küldöttséget fogadni, június 8-án újabb közgyűlést tartottak, amidőn felhatalmazták a küldöttséget, hogy az utra minden elszámolási kötelezettség nélkül annyi pénzt használjanak fel, amennyit jónak és szükségesnek látnak.

A bizottság végre július 1-én utra kelt. Pestre megérkezvén, nyomban hozzá láttak bécsi utjuk egyengetéséhez. Tisztelegtek minden illetékes főhatóságnál s felszerelték magukat ajánló levelekkel. Ezekre, úgy látszik, nagy szükség volt, mert Budaházy elnök azt írta sógorának:

Bészler Károlynak, aki a küldöttségben nem vett részt, hogy „még nem bizonyos, hogy a felségnél audienciát nyerünk-e, hanem már határozotunk, hogy ha Ischl-be megy, utánna megyünk s nem tágitunk addig, míg választ nem nyerünk.”

Bécsbe, ahová július 6-án érkeztek meg, egészen 15-ig ismét tisztelgésekkel telt el az idő, jártak Bach-, Bruck-, Bazzetti és Foggenburg minisztereknél, Albert főhercegnél, Burghardt, báró Szina, gróf Zichy Ferenc birodalmi tanácsosoknál, báró Geiringer, gróf Almássy Móricnál és sok más nagybefolyású uraknál. Budaházy nagy elragadtatással írja, hogy mindenütt jóakarattal és nagy szíveséggel fogadták, amit nagyban elősegített az a körülmény, hogy vezetőjük a „gutgesinnt“ Csorba polgármester volt, aki Bécsben nagy kegyben állott s neki volt köszönhető, hogy ahol csak jártak, az ajtók mindenütt megnyitultak, „antisambrirozni“ sehol sem kellett. Erre a vezetőre szükség is volt, mert hogy Debrecen iránt a politikai aggodalmak még nem szüntek meg, kitünt Bach miniszternek a polgármesterhez intézett következő kérdésből: „Sagen Sie mir

**Czipő üzlet
átvétel.**

Menyasszonyi kelengyék

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Fötér 44. sz., Ujfalu-házban évek óta fennálló Mandel és Társa-féle czipőüzletet átvettém és a dus választott legszébb czipőárakat a legjobb minőségben bémulatos olcsó árakban fogom árusítani. —

Fried Henrik

Piacz-utóza 44. szám.

óriási választékban meglepő olcsó árakban
Klein és Gelbmann
⇒ czégnél, Kistemplommal szemben. ←

megóvni a nemzetiségi izgatástól a nemzetet. A nemzet haladjon hármassal: gazdasági téren éles szemmel figyeljen meg minden hasznost, a közélet terén legyünk türelmesek más polgártársainkkal szemben, a harmadik közkötelesség pedig ifjúságunk testi erejének fejlesztése és főképp ügyességének kifejtése.

A képviselőház első ülése.

A főispáni kinevezések.

Bécsnek nem kell kuruc.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, okt. 8.

A képviselőház szerdai ülése alkalmából a legtöbb képviselő már megérkezett a fővárosba. Megjötték a vidéki ünnepekre rándult deputációk is: a karánsebesi, melyet Rakovszky István és az aradi, melyet Justh Gyula vezetett. Justh ma a képviselőházban megtette előkészületét a szerdai ülésre amely teljesen esemény nélkül való lesz, mert azok a törvényjavaslatok, melyeknek beterjesztését erre a napra jelezték, péntekre maradnak s így szerdán az elnök néhány előterjesztésen kívül csak a legközelebbi, csütörtöki ülés napirendjét fogják megállapítani. Mivel a házszabályok szerint fel kell olvasni az interpellációs és indítványkönyvet, ezen az ülésen jelentik be gróf Zichy Jenő indítványát is a Rákóczi megbélyegzéséről szóló törvény eltörléséről. A függetlenségi pártkörben elterjedt hírek szerint az ülészak bezárása még október hónapban megtörténik s az új ülészakban már három alelnököt választanak.

A kuruc főispánok.

Ugy látszik a kurucokat most se kedvelik Bécsben. Ez az oka annak, hogy Borsodmegye és Szeged város a koalíciós kormány hivatalba lépése óta főispán nélkül vannak. Ugyanis Andrássy Gyula gróf belügyminiszter még májusban Bor-

sodba Kubik Bélát, Szegedre pedig Kelemen Bélát terjesztette fel a királynak kinevezésre. Azóta eme kinevezések hírére a lapok már ismételtelen regisztráltak, sőt Kubik és Kelemen a képviselőház folyosóján a gratulációkat is elfogadták, Kubik pedig a képviselők a küszöbön álló kinevezésre való tekintettel mindig „méltságos”-nak szölitották.

Kubik és Kelemen főispáni kinevezése azonban a hivatalos lapban még mai napig se jelent meg és a két említett törvényhatóságban a főispáni interregnum még mindig tart. A függetlenségi pártban azt beszélik, hogy a király mind a két főispáni jelöltet nagyon kurucnak tartja és nem akarja őket kinevezni. Andrássy idevonatkozó felterjesztései már harmadszor érkeztek vissza a kabinetirodától elintézetlenül. A belügyminiszter azonban nem enged és fenntartja jelöltjeit, akiket újabb információk kíséretében negyedszer is feljerjeztett.

Kelemen Béla főispánsága ellen, hírszerint, Pallavicini gróf csongrádmegyei nagybirtokos intrikál az udvarnál, míg Kubik Béla kinevezését az akadályozza, hogy a király hírből nagyon jól ismeri az obstrukció főrendezőjét.

Ki lesz a tiszti főorvos?

Az egészségügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, október 8.

Néhány nap kérdése már, hogy Debrecen város megüresedett t. főorvosi állása betölthessék.

Weszprémy Zoltán főispán, a kinek kizárólagos joga a főorvos kinevezése, mielőtt a beérkezett pályázatok felett döntött volna, a város egészségügyi bizottságának véleményét kérte ki.

Az egészségügyi bizottság ma délután ült össze Körner Adolf elnöklete alatt, hogy a főorvosi állásra a jelölést meg-ejtse.

Az ülésen jelen voltak: Acél Géza, Dr. Ujfalussy József, Kiss Albert, Dr. Szikszay Szabó József, Dr. Varga Emil, Vecsey Viktor, Somogyi Pál, Dr. Rotschnek Emil, Dr. Lengyel Rezső, Kenézy

Gyula, Muraközy László, Dr. Burger Péter, Dr. K. Szalay Béla, Dr. Popper Mór, Tóth István, Dr. Balkányi Ede, Dr. Csikos Sándor, Györffy Aladár, Leidl Emil, Dr. Lengyel Dezső, Balkányi Emil.

Elnök előterjesztette, hogy a kiirt pályázatra a következők kérvénye érkezett be:

Pályáztak: Dr. Balkányi Ede és Emil, Dr. Dezső kunmadarasi kórorvos, Dr. Huszár Lajos losonci kórház orvos, Dr. Kenyeres Elek, Dr. Láng Sándor, Dr. K. Szalay Béla. Dr. Széll Kálmán, Dr. Udvarhelyi Károly és Dr. Vargha Emil.

Ezután Kenézy Gyula dr. állott fel szólásra, kijelentette, hogy a bizottságnak nagy körültekintéssel kell eljárnia, a mikor a jelölést megejti.

Majd elnök szavazást rendelt. Leadott 21 szavazat. Ebből Dr. Tüdös Kálmánra 10, Varga Emil drra 6 és Dr. Balkányi Ede 5 szavazat esett. Így a bizottság első helyen Dr. Tüdös Kálmánt, második helyen Dr. Vargha Emilt, harmadik helyen dr. Balkányi Edét jelölte.

A bizottság ezután Dr. Vargha Emilnek, a ki 9 hónap óta a t. főorvost helyettesíti lelkiismerettel és kiváló ügybuzgalommal, köszönetét fejezte ki.

A jelölés megtörtént s most már Weszprémy Zoltán főispánon a sor, hogy a három orvos közül kit fog a t. főorvosi állásra kinevezni.

Dráma a szeparében.

Agyonlőtt pincér.

Ujságíró a vádlottak padján.

— Kiküldött tudósítónktól —

Nyiregyháza, okt. 8.

A nyiregyházi törvényszék ma tárgyalta azt a szenzációs bűnügyet, amelynek szereplője egy ujságíró és egy pincér.

Ez év április havában nagy fel-tűnést keltett országszerte, hogy Kutoni Béla a Nyiregyházán megjelenő „Szabolcs” című lap munkatársa agyonlőtte Grósz Mihály pincért, a ki egy mulató helyen megtámadta.

Kutoni Béla lapjában a nyiregy-

aufrichtig, ob die Debreciner Stadt gegen früheren Zeit schon geeignet ist zu solchen Geldinstitut.

Ennyi sok kilincselés után végül július 16-án elérték céljukat: a király elébe járulhattak. Elfogódva, izgatottan léptek a király elé, aki kegyesen fogadta őket s azzal az ígérettel bocsátotta el a küldöttséget, hogy „indokolt kérelmüket fontolóra veszi, megvizsgálhatja s mindent megtesz, amit megtenni lehet.”

A küldöttség, miután ügyük további szorgalmazását Obermayer udvari ágensre bízták, kinek előlegül 50 pengőforintot adtak, július 16-án indultak utnak s 19-én érkeztek haza. Ezen utjuk 2176 forintba került s bár „nagy takarékossággal éltek, pénzük mégis gyönyörűségeen fogyott, mert ahol kikerülhető nem volt, a költséget nem kimélték, így pl. utjuk egyengetésére valakinek egy pár ezüst gyertyatartót is vettek.

A kereskedő társulat fáradságos munkája után végre célhoz jutott, november 19-én megérkezett a helytartóság leirata, mely szerint a nemzeti bank igazgatósága, a pénzügyminiszter engedélye alapján, a kereskedő társulat kérelmére elhatározta,

hogy Debrecenben 500,000 pengőforint dotációval fiókbankot létesít.

Ezen örvendetes esemény megünneplésére a társulat december 18-án a kaszinó termében nagyszabású bankettet rendezett, melyre hivatalosak voltak a városi hatóság, a katonatisztek és csász. kir. hivatalok főbbjei is. A költségek fedezésére a kereskedők maguk között 1597 forintot gyűjtöttek össze, melyből a szegényeknek is jutott, megvendégelték 100 embert, százan pedig másfél font kenyert és 1 forintot kaptak, 50 szegény gyermeknek pedig eszmát vettek. Ezenkívül a Debrecenben állomásozó katonaság legénysége félfont húst és egy ite bort kapott.

Az előmunkálatok eszközzésére 1856 február 7-én megérkezett Küss Ignác, a Bank teljhatalmu delegáltja, aki a debreceni kereskedőkkel csakhamar megbarátkozott, s miután küldetésének célját elvégezte, a kamara szállásán tartott ülésen megösmertette a kereskedőket a Bank alapszabályaival. Ezután szélesend volt egészen júniusig, ekkor jött az ügyek sürgetése végett Bécsbe utazott Bészler Károly társulati alelnök értesítése arról, hogy a debreceni bankfiók hivatalnokaiul Fischer

Nándor, Adler József és Lusztig Lipót nevezettek ki, akik július hó folyamán fognak Bécsből utnak indulni.

Július 26-án pedig megérkezett a Bank értesítése arról, hogy a társulat által, a helytartóság útján ajánlatba hozott kereskedők közül kinevezettek:

Direktorokul: Bészler Károly, Dragota Ignác, Kiss Orbán János, Nagy József. Cenzórokul: Bignió János, Csanak József, Hegedüs Károly, Lobmayer József, Máthé János, Rickl József Zelmos, Steinfeld Antal, Tóth Lajos.

A bankfiók, miután berendezésévé, elkészültek, augusztus 18-án nyílt meg mely alkalomból a kereskedő társulat ugyanazon napon újabb bankettet rendezett, melynek költségeire 410 forintot gyűjtöttek.

Ezután megindult a komoly üzleti munka, s hogy a bankfiók kieszközlése által a kereskedő társulat Debrecen kereskedelmének mily hasznos szolgálatot tett, mutatja az a körülmény, hogy a bank 1856 aug. tól decemberig 168 drb. üzleti váltót számított le, 271,000 forint értékben, ami az akkori viszonyok között igen jelentékeny eredmény volt.

háza éjjeli mulatóhelyekről közölt cikk sorozatot, a melyekben nagy leleplezéseket tett a helyiségekben uralkodó visszaosságokról.

A cikk igen kellemetlenül érintette a kis kávéházak tulajdonosait. Még aznap értekezletet tartottak, a melyen elhatározták, hogy a cikk sorozat folytatását meggátolják. Ha más-ként nem, hát annak íróját Kutoni Bélát leütik a lábáról.

Miután a cikkek megjelenését meggátolni nem tudták, a hírlapíróra kimondott ítéletet április 21-éről 22-ére virradó éjszaka végrehajtották.

Az egész városban felhajsolták Kutonit, de sehol se találták. Végül is megtudták, hogy a „Nemzeti kávéházban“ lévő orfeumban van. A fel-dühödött kávéosok és pincérek itt ösz-szegyültek és a mikor az ujságíró el akart távozni orvul megtámadták.

Ő persze visszavonult egy szepa-réba, a hová üldözői is követték. Grósz Mihály, a pincér egy pezs-gős palackkal a fejére akart sujtani. Ezt látva az ujságíró, a kezében lévő re-volvert elsütötte. A golyó Grószot hom-lokon találta és alig egy óra mulva meghalt.

A tárgyalás.

Ezt az ügyet tárgyalta ma a nyi-regyházi törvényszék Mráz János bíró el-nöklete alatt. A vádat Hangel Károly ügyész képviselte, a vádlott ujságíró vé-dője Dr. Guttman Zsigmond ügyvéd volt.

A tárgyalás 9 órakor kezdődött. Először is Kutoni Bélát hallgatta ki a törvényszék. A vádlott elmondta, hogy az eset hogy történt. Bejelentette a ren-dőrségnek, hogy támadás készül ellene, s védőeszközzül revolvert hord magával. Április 21 én este barátaival a Nemzeti kávéházba ment a honnét éjjel után tá-vozott.

A kapu alatt támadták meg, mire egy szeparéba vonult Csongor Gergely barátjával. A kis kávéosok ide is követték egy másik ajtón s Grósz Mihály egy pa-lackkal fejbe ütötte. Több izben kiáltotta, hogy a ki bántani meri azt lelövi. Mikor látta, hogy élete komoly veszedelemben van lött. A golyó talált.

Ezután az elhalt feleségét hallgatták: Grószné csak hallomásból ismeri az ügyet. Vallomása végén kijelentette, hogy a vádlott megbüntetését nem kívánja. Kártérítést követel a férje életéért.

A tanu kihallgatások.

A tanu kihallgatások előtt a tárgya-lást felfüggesztette az elnök, mert a védő máshol volt rövid időre elfoglalva.

Szünet után az első tanu Csongor Gergely szatmári törvényszéki aljegyző volt. Csongor a tragédia estéjén együtt volt Kutonival.

Az első támadásnál jelen volt, sőt a szerencsétlenségénél is. A szeparéba csak úgy tódultak az emberek, a kiket feltar-tóztatott. Kijelentette, hogy a vádlott többször kérő hangon ismételte, hogy ne bánt-sák, mert baj lesz.

Második tanu Hesinovits Mór szintén a társaságbeli egyén, aki ugyanezeket vallotta.

„Ne bántsanak mert baj lesz!“

F. Fenyvesi Matild énekesnő vallo-mása következett ezután. Tanu az eset megtörténetkor a Nemzeti kávéházban lévő orfeumban volt szerződötve. Előadás után társnőjével Szöllösi Piroskával mu-latott a szeparéban. Mikor a vendégek kimentek a kapu alatt támadták meg a pincérek és kávéosok a vádlottat. A midőn a szeparéba menekült, ő is utána ment s az egyik ajtót bezárta. A pincérek a másik ajtón hatoltak be. Közvetlen közel állott Kutonihoz a mikor az elhalt pincér egy üveget kapott fel. Ő az üveget kicsa-varta a kezéből. Mire másikat ragadott és Kutoni felé sujtott. Hallotta hogy vád-lott így szólt:

— Ide ne jöjjön mert lövök!

A kis kávéosok kihallgatására került a sor ezután. Herskovics Márton, Silber-stein Sámuel és Biderman Sámuel az esetre tértek át. Herskovics és Silberstein mindent tagadnak. Csak azt hangoztatják, hogy részük nincs a verekezésben. A ta-nuk a szemükbe vágják a kávéosoknak, hogy az ő kezdeményezésükre vállalkozott a lelőtt pincér Kutoni bántalmazására. A kávéosok köröm szakadtik tagadnak.

Biderman kijelentette, hogy vele is közölték a kávéosok az elveretési tervet, de ő lebeszélte kollégáit és a cikkért elégtételt veendő a sajtóper tanácsolta.

A törvényszék ezután még néhány tanut hallgatott ki, a kik lényegtelen val-lomást tettek.

Mintegy 36 tanu volt beidézve. Ezek közül délelőtt tizenkettőt hallgatott ki a törvényszék.

A tárgyalás a késő esti órákig tartott.

Ejjel telefonozták, hogy az esküdtek Kuton Sándort felmentették.

Az adótárgyalás.

Kiket adóztattak meg?

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, okt. 8.

Az adóívető bizottság ma a követ-kező polgárok adóját állapította meg:

Szabó András bérkocsis 4 korona, Nemes Ferenc fűszeres 36 kor. Kecskés Istvánné, Bakó Albert, Bányai János, Burai István, Nadas Imre bérkocsisok 24—24 korona, Dobránszki Illés bérkocsis 36 korona, ifj. Gaál János bérkocsis 45 korona, Nagy Sándor bérkocsis 36 kor, Jánki István, ifj. Pataki György bérkoc-sis 48—48 korona, Szabó Imre 42 kor—12 Nagy Lajos, Nagy Gábor fuvaros 12—12 korona Nagy Ferenc 2 korona, ifj. László András, Laboncz István, Vsrga Mihály, Földvári János fuvarosok 12—12 korona, Takács Ferenc, Karsai István fuvarosok 18—18 korona, Végh Dániel, Végh Dá-niel, Tóth Sándor, Tóth Pál, Tóth Sán-dor, Tóth János, Tóth János, Tóth István Teremi Sándor, Taricska János, Szodrai Istvánné, Szodrai Ferenc, Szendrei István id. Szegedi János talyigások 6—6 korona. Szalai István, Somogyi Gyula, Siteri Gyula, Piskolti János, Posta György, Pa-taki András, Papp Lajos, Nagy József, id. Nagy Gábor, Mezei Imre, Magyar id. András, Körhöny Mihály, ifj. Kocsis Mi-hály, ifj. Kovács János, Kaszás István, Kaszás András, Kaszás András, Józsa József, Böszörményi József, Böszörményi Gábor, Erdélyi István, özv. Margszó Sán-

dorné, Elek Péter, Dári János, Csatári Márton, Boeszkai István, Benke Lajosné, Balogh Sándor, Adám József talyigások 6—6 korona, Kovács Juliánna bélessütő 6 korona, Deák Imréné 6 korona, Kállai Ferencné kenyérsütő 6 kor, Béres And-rásné kenyérsütő 6 kor. Gombos György-né kenyérsütő 6 korona, Tényi Gáborné kenyérsütő 6 korona, özv. Károlyi János 6 korona, Kántor Ferencné 10 korona, Kovács Jánosné 6 korona, Nyári Istvánné 6 kor, Szepesi Sándorné 6 kor. Szigeti Sándorné 6 kor. Vértesi Ferencné 10 kor. Szücs Sándorné 6 kor. Horváth Józsefné perecsütő 10 kor. Szokol Vilmosné kofa 20 kor. Posta Józsefné kofa 8 kor. Kállai Juliánna kofa 8 kor. özv. Tóth Istvánné tyukkofa 6 kor. Sipos Károlyné tyukkofa 10 korona, Winkler József narancskofa 45 korona.

Hirek mindenfelől.

A szatmári püspök beiktatása.

Szatmárról jelentik: Dr. Boromissza Ti-bor szatmári új püspök installációja ma délelőtt ment végbe. Reggel 9 órakor a püspök palotájából négyesfogatu diszhin-tón harangzugás között a székesegyházba vonult, hol a főbejárónál a papság várta. A főoltárnál Szabó István prelátnak felol-vasta a királyi kinevezést. Azután az új püspök az egybegyült papság hódolatát fogadta. A püspök azután misét mondott és az evangélium után beszédet intézett a néphez. Mise után a pápai áldás, majd a Te Deum következett. Az installáción a városi, polgári és katonai hatóságok, az összes egyesületek, a különböző egyhá-zak képviselői s ezekre menő közönség volt jelen.

Férjének gyilkosa.

Trencsénből írják, hogy Péter Mária tleichosi lakos iszákos férjével rossz viszonyban élt s a mikor az éjjel részegen tért haza, husáng-gal úgy fejbévágta, hogy az rövid idő mulva meghalt. A gyilkos asszony, aki maga is tette elkövetésekor bepálinkázott, öngyilkosságot kísérelt meg, de ebben megakadályozták és az illavai fegyházba kísérték.

A Rudnyánszky pár Amerikában.

Réthy Laura követte a férjét.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, okt. 7.

Ismeretes, hogy Rudnyánszky Gyula a kiváló poéta, volt debreceni lapszerkesztő tavaly elhagyta Magyar-országot. Amerikába vándorolt ki, ahol becsületes munka árán szerzi meg kenyerét.

Rudnyánszkyról az Oceánon tulra való távozásakor azt beszéltek, hogy nejét Réthy Laurát, a jeles színmű-vésznőt is magával vitte. Később ki-derült, hogy Rudnyánszky egy más nő társaságában hagyta el Magyaror-szágot.

Felesége és gyermekei ez év augusztusának közepéig tényleg itt tartózkodtak.

A jőnevű poétának odakint jól megy a sorsa. Az amerikai magyarság

Bevásárlási

utamból hazaérkeztem és az őszi és téli idényre fel-tűnően szép női- és gyermek felöltő különle-gességeket hoztam. Mielőtt a t. hölgykő zönség vásá-rol, saját édekében nézze meg előbb uj donsárgaimat.

Darvas Ede.

egyik legnagyobb napilapját a „Szabadság” szerkeszti.

A Washington ünnepélyre a lap kiadója Kohányi Tihamér is Magyarországra jött s felkereste Réthy Laurát. Közölte vele, hogy a férje megbízásából kiaakrja vinni őt és családját.

Miután a művésznő, a ki az utóbbi időben nem valami fényes sorban élt, elfogadta az ajánlatot és követte férjét a tengeren túlra. A múlt hó végén hagyta el Réthy Laura gyermekeivel az országot.

Elutazásáról Fiuméből a következőket írják: Rudnyánszkyné Réthy Laura szept. 26-án gyermekeivel együtt Amerikába utazott Kohányi Tihamérral a „Szabadság” (Cleveland) főszerkesztőjének társaságában.

Rudnyánszky Gyula a férje, az éppen oly könnyelmű, mint kiváló tehetségű poéta után ment Amerikába, ki tudvalevőleg hét hónappal ezelőtt kiutazott az Ujvilágba, hol Clevelandban mint az ottani legnagyobb magyar lap, a Szabadság szerkesztője működik.

Réthy Laura ezek szerint örökre bucsut mondott a magyar szinpadnak, melynek mint énekesnő egyik nálunk is nagy becsben álló méltó büszkesége volt.

Az orosz forradalom.

Menekülnek a lakosok.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, okt. 8.

Az oroszországi eseményekről ma a következő táviratok érkeztek:

Pétervár, október 8. Ötven politikai elítelt, kit északi oroszországba száműzték, engedelmet kapott arra, hogy külföldre menjen, azzal a feltétellel, hogy 2 esztendőn belül nem térnek vissza Oroszországba.

Pétervár, október 8. Samara kormányzó bugulinai kerületéből a Vörös Kereszthez nagyon szomorú jelentések érkeztek az ott uralgó éhínségről. A nyomor olyan nagy, hogy a parasztok csak minden másodnap esznek valami kenyérfélét, melyet teljesen hasznavehetetlen anyagokból sütnék.

Pétervár, október 8. A zemsztvo tagjai lemondtak, mert Stolypin a zemsztvo részére kért hitelt megtagadta és a zemsztvo pénz hiányában kénytelen tevékenységét beszüntetni.

London, október 8. Az orosz pénzügyminiszter kielégítőnek mondja Oroszország pénzügyi helyzetét s figyelmezteti orosz értékpapíroknak angol birtokosait, hogy ne hallgassanak alaptalan és rossz akaratú híresztelésekre és ne igyekezzenek tudadni orosz papírjaikon. Utóbbi időben alig tudtak elhelyezni Angliában orosz értékpapírokat.

Berlin, október 8. Podbeilski földmívelésügyi miniszter újból beadta lemondását.

Páris, október 8. Witte gróf Kokovcev azt mondta, hogy a valóság karakte-

rét viseli magán. Annak, hogy a miniszter Oroszország pénzügyi helyzetét oly sötét színben festi, az a célja, hogy a többi minisztert takarékosagra serkentse. Igaz ugyan, hogy Oroszország helyzete nem nagyon kedvező, de nincs ok aggodalomra és nem szorul kölcsönre.

Színház.

Heti műsor.

9. Kedd Bajusz, daljáték, új betanulással.

10. Szerda, Ösztön, színmű.

11. Csütörtök, Koldus gróf, operette, új szereposztással.

12. Péntek, Felhő Klári, népszínmű.

13. Szombat, Kis herceg, operette, új betanulással.

Az ösztön színmű, mely a múlt előadásnál fényes sikert aratott, holnap ismét színre kerül. A főszerepekben Hahnel Aranka, Szabó Irma, Arday Ida, Békés, Ternyei, Bérei játszanak.

Felhő Klári, Rátkai László népszínműve kerül legközelebb színre. Zilahy igazgató különös gonddal készül a népszínművek előadására és ez alkalommal a legkisebb szerep is elsőrendű kézben van. Felhő Klarit — Fóthy Frida járja, Katicát — Szabó Irma, Abanét — Arday Ida. A férfiak közül Aba András — Szakács, Ferkó — Arkossy, részt vesznek még az előadásban Békés Polgár, Sarkadi, Bérei Deésy, Sente, Vadász stb.

Kis herceg. Charles Lecoque elővülhetlen zenéjű operettje, a kis hercegre készül az operette személyzet, a címszerepet Zilahyné éneklie a hercegnőt, Vida Ilona a fejedelemasszonyt, Radó Anna. Rendkívül hálás szerepe van Polgárnak, Frimusz nyelvmester szerepében és Arkossynak, ki Monladeit éneklie.

A koldus gróf, nagy sikert aratott operette előadása lesz e hét egyik érdekessége az új szereposztás miatt. Ez alkalommal játszik Fóthy Frida és Radó Anna, először a Koldus gróf operettében előbbi Jessit, utóbbi Malonát, a többi szereplők maradnak a régiéik.

Serlock Holmes, a budapesti vigszínház nagy sikert aratott detektív játéka lesz a legközelebbi ujdonság, melyre a társulat most készül.

A gázmérgezés halottja.

Mindig szerencsétlen volt.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, okt. 8.

A vasárnap délelőtti gázmérgezésben elhalt Gyifka János házmeztéről érdekes adatok kerültek nyilvánosságra.

A megejtett vizsgálat sok-sok olyan dolgot derített ki, amelyek azt bizonyítják, hogy Gyifka nemcsak utolsó pillanatában, de egész életében is szerencsétlen volt.

A helyi vasut kocsijairól például több ízben lezuhant s ilyenkor hetekig nyomta az ágyat. Egy más alkalommal a vasuti állomáson két egymáshoz közel lévő kocsi közé került, e veszedelemből a vasuti munkások mentették meg. Ezenkívül vissza-visszatérő téboly is vett rajta erőt és akkor ment vakon és vadul mindennek.

A Péterfia 45. szám alatti házban viselt házmesteri álláshoz is különös körülmények között jutott. Felesége több urival családhoz járt mosni, vasalni. Gyakorta elkísérte oda férje is. Egy ilyen alkalommal megszerette a házmesteri lakást és egyedüli célja az lett, hogy ő ezt az alkalmazást saját magának megszeresse. Nem riadt vissza semmi eszköztől sem, még az intrikától sem.

Lassu aknamunkájával végre sikerült elődjét állásából kidurni és ő lett az utódja.

A Péterfia 45. sz. alatti ház volt házme tere családos ember lévén, természetesen fájlalta állásának elvesztését. Gyifka pedig örömmel költözött be új hajlékába.

Nem régen, csak néhány hét óta lakott még új lakásában.

A babonás emberek, természetesen, mindjárt a sors kezét látták a szerencsétlenségben. Gyifka különben még mindig a kórház halottas szobájában van és tegnap még nem boncolták fel. Hoffmann József vizsgálóbíró az eltemetésre nem adott engedélyt.

A szerencsétlenség másik két szereplője, Gyifka Jánosné és Vince Gusztávné már tegnap elhagyták a közkházakat.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

— **Személyi hírek.** Dr. Purjesz Zsigmond egyetemi tanár Debrecenben időzött. Zilahy Gyula szinigazgató Budapestre atazott.

— **Uj tárgyak a közgyűlésen.** A szerdai közgyűlés hatalmas tárgysorozata új ügyekkel fog bővülni. A tanács ma tartott ülésén foglalkozott néhány közgyűlés elé tartozó ügydarab előkészítésével, a melyeket póttárgysorozatra vesznek fel. — A tárgysorozatot holnap küldik szét a törvényhatósági bizottság tagjai között.

— **Az osztrák-magyar bank jubileuma.** Az osztrák-magyar bank debreceni fiókja ma üli meg félszázados jubileumát a Bika szálló dísztermében. A félszázados ünnepre Debrecenbe érkeztek az esteli gyorsvonattal a bécsi főtanács képviselőiben Rohonci Pranger József vezértitkár és Elischer Viktor felügyelő. Utóbbi gyermekkori emlékek fűzik Debrecenhez. Az előkelő vendégek fogadtatására a vasutnál voltak: **Weszprémy Zoltán** főispán, **Kernhoffer József** a fiók igazgatója és Debrecen közéletének több előkelősége. Tegnap este a Kereskedő Társulat a Bika cukrásztermében vacsorát adott a vendégek tiszteletére. A lakoma szűk körű volt, s azon mindössze nyolc-tíz meghívott vendég vett részt. A 200 terítékű bankett ma este 8 órakor fog lefolyni a Bika-szállóiban. Részt vesznek azon Pranger vezértitkár, **Elischer** kormányzótanácsos, **Weszprémy Zol-**

Legjobb vetőgép
a világhírű
páros sorú

„Unikum Drill”

szabadalmazott kikötőkészülékkel

Mobile rendszerű elsőrendű BORSAJTÓK.

Kizárólagos képviselő és állandó nagyraktár
Piac-ut. 26. Ráhmér Sándornál Nagytrafik udvar.
Eredeti Bächer-ekék eltörhetetlen acéltejszekkel.

tán főispán, Kovács József polgármester stb. A kerülethez tartozó fiókintézetek főnökei a holnapi nap folyamán érkeznek Debrecenbe.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Hajdumegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt ülést tart.

A böszörményi Bocskay szobor ünnepe. A böszörményi Bocskay szobor leleplezésének előkészítésére alakított rendező bizottság október 13-án fog ülést tartani. Kovács Gyula az ülés előtt felutazik Budapestre, hogy a szobor érbeöntésének sikeréről személyesen szerezzen tudomást. Előre láthatólag az ünnepély idejét a szombati ülésen döntenek el.

— **A városi muzeum gyarapodása.** Debrecen város muzeuma az elmúlt hónapban is örvendetesen szaporodott, különösen pedig ajándékok által. Vétel útján leginkább néprajzi tárgyakat szereztek. Első helyen említjük azt a becses ereklyét, amelylyel Kolozsvárott lakó Király Janka urasszony, néhai Sámgy László tudós professzor özvegye, gazdagította gyűjteményünket. Olajfestmény ez, amelyet Tóth Ágoston 48-as honvédezés emlékéül csinált s Könyves Tóth Mihály debreceni ev. ref. lelkész meg Barsi József bicskei plébánost ábrázolja együtt, akik az olmtüzi várban ülték akkor husz éves várfogságukat, Sámgy Lászlóné a következő sorok kíséretében küldte a muzeumhoz ez értékes festményt: „Midőn nevelőatyámat 1851-ben Magyarátán — így nevezték a foglyok maguk között Olmtüzi várát — atyám testvéröccsével Könyves Tóth Antallal meglátogattam, tőle kaptam e képet, melyet most az ő szülővárosa muzeumának ajándékozik.” Érdekes csoportos ajándékban részesítette a muzeumot dr. Kremer Henrik Rezső, nyugalmazott haditengerészeti sorhajó orvos. Afrikából való harci eszközöket — lándzsát és nyilvesszőket, kővületeket, tengeri csigákat, korallokat küldött.

— **Az új műhelyfőnök Debrecenben.** Podolszky Béla volt debreceni műhelyfőnök utóda Stricker Sándor ma Debrecenbe érkezett. Az államvasutak gépjavitó műhelyének új főnöke a napokban elfoglalja hivatalát. Stricker Sándor egyelőre a Központi-szállóban lakik.

— **Új részvénytársaság Debrecenben.** Az 1879. év óta fennálló Stern József és Testvére debreceni kefégyári cég Stern József és Testvére kefégyár részvénytársaság cím alatt részvénytársasággá alakult. Az alakuló közgyűlésen Forrai Ernő földbirtokos elnökelt. A gyár termékei iránt nyilvánuló keresletnek megfelelőleg lényegesen kibővítették. A részvénytőke teljesen befizetett 450 000 koronából áll. A részvényeket a volt cégtulajdonosok (Stern József és Szántó Győző és a családtagok) jegyezték. Az igazgatóság a következőképpen alakult meg: Stern József elnök Debrecen, Szántó Győző alelnök vezérigazgató Debrecen, Bródy Sándor az osztrák-magyar faszenesítő gyárak vezérképviselője Budapest, Fleischmann Mór nagykereskedő Debrecen, Gyenes Lajos a Magyar pénzügyintézetek központi hitelbankjának igazgatója Budapest, dr. Hajdu Frigyes ügyvéd országgyűlési képviselő Temesvár, Jünker József Brust Dávid cégvezetője Budapest, Reichmann Ármán vállalkozó Debrecen. Felügyelő bizottság: Frigyesi Jenő az alföldi takarékpénztár helyettes igazgatója Debrecen, Gergely

Hugó a salgótarjáni kőszénbánya részvénytársaság intézője Budapest, Hajdu Imre gazdálkodó Szakoly, dr. Szántó Sámuel a debreceni kölcsönös segélyező egyesület igazgatója Debrecen. Jogtanácsos dr. Popper Mór.

— **A villamos világítási harcot** egyes meggondolatlan elemek a személyeskedés terére vitték át. Ennek egyik dokumentuma az, hogy a Ganz gyárat a törvényhatósági bizottság tagjai előtt közönséges módon megragalmazzák. A ragalmazó egyik jelentéktelen üzleti alkalmazott — szavának tehát komoly súlya sincs, annak bizottsági tagok nem ülnek fel. De hogy megtudja az illető, hogy olyan előkelő vállalatot, mint a Ganz gyár, büntetlenül meghurcolni nem lehet, ellene a bünvádi eljárás folyamatba tétetett.

— **Gazdasági bizottsági ülés.** A debreceni ev. ref. egyház gazdasági tanácsa e hó 12-én délután 4 órakor gyűlést tart az egyház tanácstermében, melyen folyó ügyek nyernek elintézészt.

— **Egy negyvennyolcas honvédhadnagy halála.** Szigeti Szöllőssy Lajos volt 1848—9 és 9-ik zászlóalj belső vörössapkás honvédhadnagy életének 78-ik évében M.-Szigeten meghalt. A megboldogult közeli rokonságban volt a debreceni Csóka családdal. Halálát nagyszámu rokonság és fia Szöllőssy Ferenc m.-szigeti földbirtokos gyászolja.

— **Tisztújítás a tanári körben.** A debreceni tanári kör f. hó 6-án délután gyűlést tartott, melyen az iskolai évre a kör tisztviselői megválasztottak. Elnök lett Dóci Imre, alelnök Sinka Sándor és dr. Jászai Rezső, jegyző dr. Barcsa János. A titkári állás betöltése a következő gyűlésre halasztották. A gyűlés főtárgya dr. Molnár István hajduböszörményi tanár felolvasása volt: Az activ elmélet lélektani szempontból. Dr. Molnár az activ elmélet, mely nem régen a nyelvészek közt mélyreható vitákra adott alkalmat, lélektani oldaláról ismertette s kimutatta az activ elmélet kialakulását, a nyelv fejlődése folyamán. Az érdekes és tanulságos felolvasáshoz Dóci Imre és dr. Barcsa János szólottak hozzá s a kör köszönetét fejezte ki dr. Molnár István szép felolvasásáért.

— **A csizmadia segédek sztrájkja.** A csizmadia segédek sztrájkja még mindig tart. Egyes mestereknél, hol a vidékről jövő idegen segédek munkában állanak, megjelennek a sztrájkoló munkások és kényszerítik a dolgozó segédek munkájuk abban hagyására. Ha szép szóval nem érik el céljukat, az erőszaktól sem riadnak vissza. Az ipartestületnél számosan tettek már emiatt panaszt és az ipartestület meg is fogja tenni a szükséges megtorló lépéseket az erőszakot alkalmazó sztrájkolóknak ellen. Minthogy az első békeltetés nem vezetett eredményre, az ipartestület e hónap 11-én csütörtökön délután 3 órára hívta össze a második békeltető tárgyalást. Tekintve a mesterek rideg álláspontját nem remélhető, hogy az újabb békeltetés is meghozná az óhajtott eredményt.

— **Eljegyzés.** Dr. Tarján Leó, a debreceni ügyvédi kar jeles tagja eljegyezte Darvas Alice kisasszonyt, Darvas Izidor leányát.

— **Új pénzügyintézet.** Büdszentmihályi gazdasági kereskedelmi bank rt. cég alatt új pénzügyintézet alakult Büdszentmihályon. Az alaptőke 60.000 kszrona. (600 darab 100 koroaás részvény.) Az igazgatóság tagjaivá megválasztottak: Korniss Ferenc dr. (elnök.) Suhajda Béla (igazg. elnök,) Helfersohn Arthur (vezérigazgató,) Lukács Ferenc (aligazgató,) Kiss Sándor dr., Glück Lajos, Rosénberg Sándor.

— **Megteltek a közigazgatási börtönök.** A most folyó országos vásár sok zsebmetszőt, tolvajt hozott Debrecenbe. A rendőrségnek sok munkát adott a zülött alakok összefogdosása. De a két nap alatt sikerült is egész sereg zsebmetszőt, tolvajt elfogni, úgy hogy a rendőrség börtönei megteltek.

— **A városi muzeum nyitvatartása.** A városi muzeumot (Hatvan-u. 23. szám alatt) ezentul szombaton délutánonként 2 órától 4-ig tartják nyitva. Vasárnap délelőttönként — mint eddig — ezentul is 10—12 óra közt tekinthető meg. Belépő díjat nem szednek. A muzeum igazgatósága.

— **A szövegezési vállalat.** Budapestről jelentik: A napokban „szövegezési vállalat” címen vállalat alakult, amely a tanulóifjúsághoz körlevelet intézett, amelyben tudatja a fiatalsággal, hogy csekély díjért iskolai dolgozatokat, önképzőkori felolvasásokat, értekezéseket, ünnepi és alkalmi beszédek készítésére és tanulóifjúság művelődésének elősegítésére és főleg fáradozásának elősegítésére. A lapok a léha vállalkozást leleplezték, mire a rendőrség kutatni kezdte, hogy kik állanak a vállalkozás mögött. Megállapították, hogy a vállalatot Weil Viktor és Erős Vilmos 18 éves jogászok alapították. A rendőrségen ezzel mentették magukat, hogy külföldön számos ilyen vállalat működik és ők is innen vették a mintát. Belátják, hogy intencióik helytelenek és immorálisok, éppen ezért beszüntetik a működésüket és 1500 felhívást adtak át a rendőrségnek.

— **Zsebtolvaj a piacon.** A vásári zsebtolvajok a külső vásártérről egy kis vendégszereplésre belátogattak a piacra is. Tegnap a Kossuth-utcán portyáztak és e közben Jenes Józsefné zsebéből 80 koronát kiloptak. Jenesné a lopásról jelentést tett a rendőrségnek, a vizsgálat megindult.

— **Meghaltak.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálesetet jelentették be: Ruf János ev. ref. 2 hónapos gyermekaszály, Zólyom Eszter ev. ref. két hónapos gyermekaszály, Kaszás Pálné ev. ref. 57 éves tüdővész, Kovács Mária ev. ref. 17 napos voleszületett gyengeség, Balog Ferenc ev. ref. 2 éves vízhefuladás, Bór Irén ev. ref. 9 hónapos bélhurut.

— **Az osztályorsjáték huzása.** Az osztályorsjáték mai huzásán a következő számok nyertek.

10.000 koronát nyertek: 28341.
5000 koronát nyert: 72643 85374.
2000 koronát nyertek: 1368 6371
8428 22291 25227 34346 39264 51510 54510
58359 59762 60763 65639 70265 74969
78700 93654 96986 101658 102080 110178
111133 116904.
1000 koronát nyertek: 1072 1405
8518 10209 10749 11091 11148 14189 18209
21140 23071 24788 25356 25607 27181
36966 37675 48335 49192 51608 53103
55506 58544 59131 60959 63286 69315
76718 76893 77619 82396 86358 89445

91285 104268 105698 106436 113525
114598.

500 koronát nyertek: 234 1839
2615 3290 4647 6807 7021 8527 16385
17388 17479 25825 26535 27678 30792
31665 38349 39316 39773 39909 41239
43248 46310 49869 52551 57015 58855
62040 64781 66157 68193 68308 68862
69456 71294 92833 79625 81086 81562
82008 72149 88430 92106 94198 9797
98270 100235 102695 103482 104547
108507 112448 114892 115362 117091
119195 119759 121522 123585 124113
124586.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Békéltetés.** Az ipartestületi békéltető bizottság tegnap délután Kovács Kálmán rendőrfogalmazó elnöke alatt ülést tartott az ipartestület tanácsstermében. Az ülésen az ipari alkalmazottaknak munkaadóik ellen tett panaszaiak nyertek elintézését.

— **Halálozás.** Lukács Vilmos debreceni vállalkozót súlyos esapás érte. Édesatyja Budapesten váratlanul elhunyt. Temetése szerdán délután lesz a Szondy-utca 33. számú gyászháztól.

— **Budapest kenyér nélkül.** Budapestről jelentik. A péksegédek tegnapi gyűlésükön elhatározták, hogy csütörtökig várnak a sztrájk kimondásával, hogy alkalmat adjanak a mestereknek a békülésre. A szakszervezet vezetősége permanenciában van s készségesen rendelkezésére áll azoknak, a kik a munkások föltételeit teljesíteni akarják. Détután egyébként a Vig-utca 18. számú korcsmában ismét gyűlésre jönnek össze a péksegédek s ezen határoznak végérvényesen a sztrájkot illetőleg. Az a hír, mintha a kis pékmesterek a sztrájk tartama alatt a nagymesterek műhelyeiben munkát vállalnának, nem felel meg a valóságnak. A kismesterek inasokkal és háziszolgáikkal éppen úgy dolgoznak ezután is, mint ahogyan ezt eddig tették.

— **Eljegyzés.** Gombos Sándor vagon-gyári asztalos mester eljegyezte Bihari Mihály és neje Vágó Eszter kedves leányát, Mariskát.

— **Életunt leányok.** Budapestről telegrafálják, Brandstein Hermina 24 éves virágáros leány tegnap Rákoskereszton, a temetőben édes anyja sírján szublimátot ivott. A mérég nem hatott nyomban. A leány elment onnét egy rokonához a régi pósta-utcaba és ott esett össze. A mentők a Rokusba szállították. Tettéknek oka ismeretlen. Grünhut Aranka 18 éves hajadon tegnap a Szerecsen-utca 16. számú ház IV. emeletéről a lépcsőházba ugrott. Szoknyájával megakadt az I. emeleti korlátban. Azonban így is súlyos zúzódásokat szenvedett. A Rokusba ápolják. Tettéknek okát nem tudják.

— **Feltörték a fáskamráját.** Fischer Vilmos, Hatvau utcai lakost kellemetlen meglepetés érte. Tavollétében fáskamráját feltörték és a benne lévő 26 korona értékű vágott fáját elhordták. A tolvaj a fáskamara oldalát feszítette fel és a szomszéd udvarról hatolt be. Fischer Vilmos a tolvajlásról értesítette a rendőrséget, ahol a tolvaj kézrekerítése iránt a szükséges intézkedések megtétettek.

— **Elveszett** Egy kopó-kutya, mind a négy lába és farkvége fehér, hátul a nyakán egy kis pety van. A megtalálók kérik azt, Csapó-u. 4 alá vinni, hol illő jutalomban részesül.

— **Kiváló szép** Angol es Sport női kalap különlegességek (Ladstatter-féle) a Nyakkendő királynál.

A „Hajdumegyei népbank” Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, minden törzsbetűre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— **Magyar** műipari cikkek raktára Aszmann Ferenczénél.

— **Férfi chik** a szép nyakkendő. a jó formájú kalap, a Nyakkendő királynál kaphatja.

— **Gumi** különlegességekben óriási választék. Mintaküldeményt 2 korona ellenében küld Schön Sándor keztyű és kötőszersz Debrecen, Piac u. 12. Stenczin-gerház.

— **Menyasszonyi és alkalmi ajándék tárgyak, gyermekjátékok, háztartási cikkek és műiparúru különlegességek igen olcsón beszerezhető Mentze áruházába Kossuth-u. 4. szám.**

— **Horgonyi Károly** Amor Biscuit saját készítésű teasüteménye és Graham-kenyér legfinomabb angol sütemények készítőjének a mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Köszvénynél, csúznál** használja a híres Király-balzsamot, melyet tekintélyes orvosok biztos sikerrel rendelnek. — Egy üveg ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczenben, Kossuth-utca 8 ik sz. „Arany egyszarvu” gyógyszerház.

Figyelmeztetés.

Vidéki és helybeli előfizetőinket figyelmeztetjük, hogy a díszesen kiállított, felette dustartalmu, 1907-iki címtárral ellátott

Debreceni Független Ujság Képes Naptárát

csak azok fogják megkapni, kik előfizetési díjjal hátralékban nincsenek. Kérjük tehát a tartozásuk teljes ki egyenlítését. **Uj előfizetők is megkapják feltűnést keltő naptárunkat, ha 3 hónapra előfizetnek a lapra.**

Aki felgyújtotta az urát.

Weisz Józsefné a börtönben.

Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 8.

Weisz Józsefné szül. Goldstein Zsenit — aki az alvó férjét leöntötte spirítusszal és aztán felgyújtotta az ágyát — beteges állapotára való tekintettel a rendőrség rabkórházába szállították. Az asszony, mialatt itt tartózkodott, mindig arról beszélt, hogy a korhely embertől valamiképen szabadulni akart és nagy elkeseredésében attól sem riadt vissza, hogy ilyen borzasztó módon végezzen élete megrontójával. — Weiszné még szombaton dr. Kisfalvi Rezső ügyvédet nevezte meg védőjeül — akit magához kéretve, arra kért, tenne lépéseket arra nézve, hogy átvigyék az ügyészség fogházába, mert már nem érzi magát biztonságban.

A védő közbenjárására ma reggel át is szállították Weiszné az alkotmány-utca törvényszékbe, ahol dr. Lázár Ernő vizsgálóbíró nyomban kihallgatta s elrendelte az előzetes letartóztatását. Védője előtt kijelentette a szerencsétlen asszony, hogy nem bánja, bármi is történik vele.

— Nem nézhettem tovább — ugymond — mint bánik velem az a rossz ember. Éjjeleken keresztül dőzsölt más nőkkel az én pénzemből s ha hajnalban hazavetődött, még megvert.

— De miért szánt neki ilyen rettenetes tüzhálát.

— A nagy elkeseredésemben nem sokat töprengtem. — Ez jutott hirtelen eszembe, de ha csak tán egy félórát gondolkozok a dolgon, nem teszem.

Weiszné megkérte aztán a védőjét:

— Ügyeljen a doktor ur arra, hogy az uramnak, ha előbb gyógyulna fel, semmint én kikerülök a börtönből, ne adják kezébe a lakásom kulcsát. Mert még a kis butoromat is elherdálja...

Az ügyben gyilkosság kísérlete címén indult meg a bűnvádi eljárás. Weiszné fogvatartásának kérdésében a törvényszék vádtaácsa előreláthatólag még a mai napon, de legkésőbb holnap határozni fog.

A miniszterelnök Bécsbe ment.

A pártok értekezlete.

Kossuth uj törvényjavasatai.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, okt. 8.

Holnap, hosszú szünet után ismét kezdetét veszi a mozgalmas és zajos politikai élet, aminőben csak akkor van részünk, amidőn együtt ül a parlament.

Wekerle Sándor miniszterelnök, mint budapesti tudósítónk telegrafálja tegnap a kabinet iroda utján kihallgatást kért a királytól. A király holnap fogadja, s Wekerle ezért Bécsbe utazott. A miniszterelnök a jövő évi költségvetés megállapításáról tesz elsősorban jelentést a királynak, ezenkívül több igen fontos folyó ügyről tesz jelentést.

A kiegyezési tárgyalásokat, amelyeket legutóbb Bécsben félbeszakítottak, újból felveszik. A tárgyalásokat ezuttal Budapesten folytatják. Az osztrák megbízottak szombat délben érkeznek Budapestre.

A képviselőház ülésének megkezdése előtt, a mint az történni szokott, értekezletre gyűlnek össze a parlamenti pártok. Az alkotmánypárt kedden este értekezik, a függetlenségi és 48-as párt szerdán, Kossuth Ferenc elnök-lésével.

A képviselőház első ülésén Kossuth Ferenc a már ismertetett törvényjavaslatokon kívül még két kiváló jelentőséggel bíró vasuti törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé. Az egyik a Balatoni vasut ügye, a mely a Balatonnak gazdaságs szempontból való

kihasználása miatt fontos, másik a főváros szempontjából szükséges, mert a fővárost összekötő vidékek vasutjainak villamos vasúttá való átalakítására vonatkozik.

TAVIRATOK.

Röpirat a kibontakozásról.

Budapest, okt. 8. Méray Horváth Károly a kibontakozásról, annak körülményeiről és a koalíció vezérével folytatott tárgyalásokról röpiratot adott ki. Azt mondja Méray, hogy Kossuth, Apponyi és Andrássy Gyula gróf is hajlandónak nyilatkozott egy Vörös László elnöklésével alakítandó kormányt támogatni. Majd aztán Méray fogalmazott egy új kibontakozási tervet, melyet Barabás utján Aponyi, Kossuth és Andrássy is elfogadtak. Ezzel szemben a koalíció részéről cáfolják a röpirat tartalmát. Szó sincs róla, hogy Kossuth a maga részéről hozzájárult volna egy olyan megoldáshoz, mely a haladópart és a függetlenségi párt kebeléből alakítandó kormányt kontemplált volna. A röpirat nagy feltűnést és sok visszatétst szült és politikai fontosságot annak nem tulajdonítanak.

Készülődések a Rákóczi ünnepre.

Budapest, okt. 8. A főváros nagyban készül a fejedelem hamvainak fogadtatására. Az utcák fel lesznek lobogóztatva. A munka minden iparágon szünetelni fog. A harangok pedig minden templomban felekezeti különbség nélkül zugni fognak. Az utcák galyakkal lesznek feldisztatva, a Lánchíd Pest felőli torkolatánál pedig diadalkapu lesz felállítva. A főváros polgársága lelkes hangulatban várja a hamvak hazaérkezését.

Meneztik a darabontokat.

Budapest, okt. 8. A darabont világból megmaradt főispánokat is menezti a kormány. A hivatalos lap mai száma fogja közölni Brvssó és Krassó Szörényvármegyék főispánjainak felmentését és az ujak kinevezését.

A darabontok kegyelemdíja.

Budapest, okt. 8. Rudnay Béla királybiztos ma tárgyalt a kabinet irodával és kérte az általa kinevezett tisztviselők kegyeldijban való részesítését. Ugyancsak ma intézték el a Cseresznyés János volt megyefőnök és társai végkielégítési beadványát is. — Nyolcezernyolcszáz korona segílyt engedélyezett részére a király. Andrássy ellentállott, a kegyeldij engedélyezését kifogásolta, de a kabinetiroda erőszakkal keresztül vitte.

Öngyilkos az Erzsébet hidon.

Budapest, okt. 8. Szilágyi József munkás az Erzsébet hidról ma a Dunába akart ugrani, azonban a lába

megcsuszott és ő maga vissza zuhant. A zuhanás következtében lába kitört. Beszállították a Rókus kórházba.

Ismét zsidóvérengzés.

Szentpétervár, okt. 8. Oroszországban ismét nagy zsidó vérengzés volt. Több százról álló zsidó néparadatot behajtotta kegy középépületbe és ezt reájuk gyújtották. A zsidók nagy része elpusztult.

A „Nemzeti-párt“ megalakult.

Budapest, okt. 8. A régi szabad- elvűpart töredéke Nemzeti-párt címen ujjaalakult. Ma volt az alakuló közgyűlése. A megjelentek gróf Tisza Istvánt kiáltották ki vezérékül, de Tisza ezt visszautasította. — Helyébe pártelnökül Hieronymi Károly volt kereskedelemügyi minisztert választották meg, aki ezt a tisztséget el is fogadta. A párt helyisége a Lloyd Club, a szabadelvűek régi fészke lesz.

Leányszöktetés a fővárosban.

Érdokes idillek.

Express tudósítás.

Budapest, okt. 8.

A múlt hét vége felé két leány eltűnését jelentették be a főkapitányságon. A vizsgálat kiderítette, hogy a két leányt megszöktették.

Az egyik D. VI. kerületi kéményseprőmester leánya, akit egy kéményseprősegéd szöktetett meg. A leány, akit szülei sohasem ijesztettek a kéményseprővel, már régen vonzalmat érzett az egyik hétköznapi fekete legény iránt, de az apa hallani sem akart erről a viszonyról és hogy véget vessen a dolognak, a legények kiadta a munkakönyvet.

A múlt szombaton dolgozott a legény utoljára előzőleg. Pénteken elküldték a leányt Budára egy nagynénjéhez.

Vasárnap reggel eljött a nagynéni és megkérdezte, Irma otthon van-e, mert szombaton azzal távozott el tőle, hogy hazamegy.

Mialatt rémulten tanakodtak, hová lehetett a lány, a levelhordó meghozta a levelét, melyben ezeket írja:

„Kedves atyám! Megszöktem Sándorral. Ön megtanított arra, hogy becsüljem a mesterségét, nem értem, miért van kifogása a kedvesem mestersége ellen? Ne kerestessen bennünket. Mi megélünk majd az ön pénze nélkül is és reméljük, hogy a szeretét, ha haragja elmúlik, nem fogja tőlünk megtagadni.“

Az apa szaladt a rendőrséghez és keresteti a leányt. A rendőrség eddig nem tudta megtalálni sem a fekete legényt, sem a fehér leányt.

A másik ügy egészen fehér. Egy VII-ik kerületi pékmester leányát szöktette meg egy sztrájkolni készülő péklegény.

A leány anyja meghalt és az elhunyt végrendeleti kívánsága szerint leánygyermekének gyámja nem az atyja, hanem a testvéröccse lett.

A multkoriban a mester sokat panaszkodott, hogy nincsen forgó tőkéje. A 16 éves leányt unszolta, hogy kérjen az árvaszéktől kölcsön az ő pénzéből, megszerzte ehhez a kölcsönvételhez a nagybácsigyám beleegyezését.

Mult hét esütörtökjén az apa megkapta a pénzt. Reggelre eltűnt a pénz,

de eltűnt a leány is és vele tűnt el az egyik segéd.

Az apa szaladt a főkapitánysághoz és feljelentést tett a leánya és a segéd ellen lopás miatt. Később visszavonta a feljelentést és a lányt csak mint eltűntet keresieti.

De eddig nem akadtak nyomára.

Közigazdaság.

Terményfőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1906. okt. 8.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készárú változatlan, határidők zárulnak.

1906 októberi buza	7 15. 16
1907. áprilisi buza	7 45.—46
októberi rozs	6 40 —41
1906. áprilisi rozs	6 56.—57
októberi zab	6 89 —90
áprilisi zab	—
1907. májusi lengeri	5,06 —07
1906. júni	—
1906. aug.	—
szepiamb. ii	—
1906. augusztusi repce	—

REGENY-CSARNOK.

Barangolás Erdélyben.

5 Irta: Oláh Gábor.

Utoljára majd nem látszik az ódon szövet a gazdag himzéstől, de azért az tartja az egészet. Debrecen pedig olyan, mint egy divatja mult virágos szür amely unicum volt a maga korában; de a viselői nem viselték gondját, a szép lilomok lefoszladoztak, hófehér posztója mocskos hamuszürke lett a sok kézbeletörléstől s az egész remekmunkát megrehezítette a zsir. Várad utcáin már az új idők futkározó gillotinja, a villanyos kocsi is ugyancsak csengetőzik. Debrecenben még most is a „meztlábos gőzös“ köhög ki a nagyerdőig. Ez a két város mindig versenyzett egymással: ezidőszent Várad fut elől egy jó hosszsal. Csak egyben nem éri utól Debrecen: öreg kollégiumában, mely a magyarok életében van olyan fontos, mint a rómaikéban a Capitólium.

Egy könyvesboltban megvén Ibsen „Brand“-ját, Aladdin meg Várad „Utmutató“-ját, a pártalan Káptalan-sort léptük meg. Epen 324 lépés ez a hosszú folyosó. Most kezdem érteni ennek a magyar közmondásnak az értelmét: „Nem káptalan az ember feje!“ Meg lehetne még hosszabbítani, hogy a rideg angolok eljárjanak a esodájára. A káptalan temploma, azért haragraggerjesztően érdekes, mert a két torony közt felhárom-szögellő tűzfalon undok kétféjűsasos cimere disztelenkedik. A derék váradiak le akarták már lopni, löni, góralni, de a püspök urak nem engedték. Nemes istenbarátai! Elődeitek a mohácsi csatában a magyar haza ellenségeivel ontatták tiszta piros véreket, — ti meg a haza ellen-ségeinek kedveskedtek ilyen időtmult bálványképeknek Isten házára szegezésével? Szégyen reátok! Nem érdemlitek meg azt a gondozatlan voltában is gyönyörű parkot, mely a káptalan sárga épületét, mint viruló menyecske a pergamentképi barátot, mosolyogva átöleli. . . De hó! mit beszélek? Ép most olvasom, hogy a váradi káptalan kétféjű sassa lerepült a templom homlokzatáról! Ha az egész Magyarország sorsát példázza: az idén nem veri el jég a vetésünket! Add Uram, magyarok nagy Istene, hogy úgy legyen! En pedig visszavonom előbb elküldött kárhözátátomat.

Hanem a váradi káptalan parkja mégis csak gondozatlan. Pedig kár meg nem

becsülni a virágokat. A természetnek gyönyörű gondolatjai ók, Isten keze írta a föld porába. Vagy talán elvarázsolt leányok, akik a megváltó nagy szót várják, mikor a bűvölet lehull róluk s velünk egy életet élnek. Hiszen a virágok is éreznek: minden reggelre harmatot sirnak, mert éjszaka álmukban igazi leányok voltak megint. Eltudnak pirulni, el tudnak sáppadni; szerények és büszkéek, szemérmesek és kihevők. Lelkük is van, mely túléli őket; Elszálló édes illatuk. Vajjon az emberi lélek is nem hasonló-e ehhez a láthatatlan valósághoz? Gondolkozatok csak, skeptikusok!

Püspökfürdőn él Európa csodája: a lótvirág. Egyiptom a hazája, a Nilus neveli; ki tudja, hogy került hozzánk? Aladdin barátom bűvös lámpájával kifürkészte ezt a titkot is; valami léha keleti tündér kóborgott hajdan e langyos tónál, (bizonyosan szerelmes volt valamelyik páncélos váradi lovagba), szilált hajából ittas csók közben lehult egy lótvirág. Ez volna aztán a maiaknak és Eva anyjok. Mint szép fehér tündérlányok, hallgatónak, ringatóznak a víz színén; nagy kerek zöld kötőjüket magok elé terítették s úgy hallgatják a vizibogarak zümögését, meg a nyugati cigánybanda muzsikáját. Aladdin párhuzamot vonva a lótvirág és maga közt, rokonoknak állítják egymást. Őt is valami keleti tündér hagyta nálunk, mondja. Pedig tekintve germán kék szemét, vöröszőke haját és bajuszát, németesen lágy bariton organumát, inkább valami Minnesänger lehetett az őse, aki Eckart és Burgund balladáját pengette a váradi urak lakomáinál.

Püspökfürdőről Félifürdőre gyalogoltunk. Ez nekem szebb. Úgy látszik, másnak is, mert itt sokkal többen nyaralnak. A gyógyító meleg forrás, két mesterseges nyílason buzog ki nagyon is természetesen és melegen; alig állja az ember keze. Minden naptizennégy millió liter vizet buzog ki. Egész Magyarországnak egy napra való ivóvize. Felfogják, lehűtik és úgy fürödnek benne szegény közsvényes emberek. A közös fürdőben nagy énekszó zeng, valamelyik irástudó rákezdi, a többi dúdolja utána. Eszembe jutott Arany János találó mondása: az embert, ha nem is a vallás. Istenhez téríti az oldalnyilallás. Alkuvás a mi egész életünk; legbecsületesebb még a zsidó kalmár, mert az csak emberekkel alkuszik; de hányan vagyunk, akik az Istennel alkudozunk napról-napra, egy kiss egészségért, egy kis pénzért, egy kis dicsőségért, egy kis halhatatlanságért. Ki győzne ennyi szájnak eleget tenni?!

(Folytatjuk.)

Nyilttér.

De hát mit gondol tulajdonképpen

OO Pepi kisasszony, — így meghülve az üzletbe jönni! Talán el akarja riasztani a vásárlókat? Azonnal hozzon magának egy skatulyácska Fay-féle valódi szodeni ásvány pasztillát, hogy legalább a köhögés nemsokára megszűnjék! És ha még egyszer meghűti magát, — rögtön vegye Fay valódi szodeniét, akkor már nem is fordulhat rosszra a dolog. Egy skatulya csak 1 kor. 25 és minden e szakba vágó üzletben kapható.

Főraktárak Magyarországon: Egger Leó dr. és Egger J. Kochmeister utóda, Thalimayer és Seltz, Török József mindannyian Budapesten.

Rheumát, Csúzt, Köszvényt

föltétlenül és biztosan gyógyít a híres és minden házban megtalálható

**Dr. Arányi Merkulesfürdői
Rheuma-Olaj**

Ajánlható kéz-, láb-, mell- és derékfájásnál, ütés, erőtetés, mozgáskorlátozásnál, fülfájás és fülzúgás, fej- és fogfájásnál. Kapható egyedül a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszerész Hódmezővásárhely, Kosuth-tér 20. és minden nagyobb gyógyszer-tárban. Ára egy üvegnek 2 korona. Próbá-
tárig 1 korona. 6 koronás rendelésnél ingyen csomagolás, bérmentve. **Budapesti főraktár:** Török gyógyszerész Király-utca 12. sz. és Andrássy-ut 26. Dr. Egger Nádor gyógyszerész Váci-körút 17. Vigyázzunk a Dr. Arányi névről! — A többi mind roszakaratu hamisítás.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

**Menyasszonyi kelengye
és szőnyeg áruházában**

raktárra érkeztek az

őszi divat

gyönyörű ujdonságai
**Szövetek, Blous flanellek,
Selymek, Velezek.
Óriási választék!!**

Globus-
tisztítókivonat

Angyal Drogueria.

Rácz Herman

DEBRECZEN, Főtér 42. sz.
Lamprecht-palota.

Különlegesség: Bel és külföldi árúknak, köt szerek, és betegápolási cikkekben.

Arczkrémek, festékek, szivacs, piperecikkek, illatszerek, gazdasági cikkek, rovarirtó szerek stb. a legnagyobb választékban kapható.

László Zsigmond
ÁLLATORVOS
rendelő irodája
Csapó-utca 30.

Ősidők óta

házi kezelésben levő
2000 holdas birtok,

90 hold dohánytermelés és modernül berendezett szeszfőzdével (2000 Hl. szeszcontigens) haszonbérbe kiadó.
Ajánlatok „Bérbeadó uradalom” czimen a kiadóba kéretnek.

NAGY LAJOS

„Okmányszerző Vállalata”

Csapó-u. 13. szám.

Aki még katonai kötelezettség előtt áll és meg akar nősülni. Aki magát nagykorusítani akarja. Aki iparengedélyt akar szerezni. Aki vezetéket nevére átírni kívánja. Aki gyermekét saját nevére átírni, vagy örökbe fogadni akar. Aki találmányát szabadalmaztatni kívánja. Aki Amerikába utlevelet akar szerezni, az forduljon a

Nagy Lajos

„Okmányszerző Vállalati” irodájához
Csapó-utca 13. szám.

Őt kénytelenek le a legkényesebb természetű családi ügyek is és szerezhetnek be a megindítandó házassági válóperrekhez szükséges összes okmányok.

1178/1906. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 2321/2—1906. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Oláh András debreczeni lakos részére Soldos Gyula és neje Soldos Gyuláné debreczeni lakosoktól 144 korona tőke, ennek 1905. évi augusztus hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 82 kor. 20 fillér perköltség erejéig 1906. évi augusztus hó 11-én birólag lefoglalt és 1730 koronára becsült 100 méter mázsa rozs és fejős tehenekből álló ingóságok **1906. évi október hó 11-én délután 1/23 órakor** kezdetét veendő és a Halápusztán, alperes haszonbér birtokán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Debreczen, 1906. évi szeptember 22-én.
Török Péter, birói kiküldöt.

AMOR BISCUIT a legfinomabb teasütemény
kapható **HORGONYI KÁROLYNÁL** Batthyányi-utca 15. sz. alatt.

Magasított kétvasu eketestek

LACZKA LÁSZLÓ

gőzmozgató, vasúti, gépjáratás és gépjáratás műhelye, saját gyártmányú ekek és gazdasági gépek raktára

DEBRECZEN

Központi vitéz H. Bethlen-utca 44. Raktár H. Buzsáki-utca 8. az Előnyös Városi Főtelep Pótlás és Juttatás Kiszolgáló

Készít és állítandó raktáron tart fölkötés egyetemes ekek, két, négy- és szeszakavágókat, fongeri morzsolókat jótállás mellett Elvállal mindennemű vasár- és műkövös munkákat u. m. cséplőgéptengelyek kovácsolását, mindennemű géprészek vaszerelvényezését és gyalulását, gazdasági és ipari gépek, egyes és kettős ekek szakaszú javítását

Kiválóan képzett szerszámgyártó és hőmérő készítő.

Konkolyozó, gabona-szűrő rosta és tengeri morzsoló készítése is adatik

Réz- és fémöntések új vagy ósziak mintha újak, compaszió fémöntések (Lager) kintésítés

Eltérhetetlen kovácsmű azaz kettős ekefejekeretek.

Figyelem!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy **peosétes és vaktükröket** minden nagyságban teljesen újjá alakitom.

Számos elismerő és ajánló levél. **Csak rövid ideig tartózkodom Debreczenben.**

Senki el ne mulassza tehát, hibás tükrét mielőbb kijavíttatni. Levelezőlap útján tett meghívásra szívesen jelentkezem.

Számos pártfogásért esedez **Ballaiban Leó,** József kir. herceg-utca 15.

Birtok eladás.

Egy 400 holdas H.-Sámson község mellett fekvő birtok 5—10 holdas parcellákban eladó. Szőlő telepítésre rendkívül alkalmas. Vasutakodóhely a birtokon. Venni szándékozók forduljanak Lukács és Székely mérnöki irodájához Piacz-u. 58. (Bankpalota), a hol a szükséges felvilágosításokat megkaphatják.

Vaskályhák, takaréktüzhelyek

Konyhaedények, Borsajtók, puttonok és szüreti eszközök raktára

Sesztina Lajosnál

Piacz-utca 23.

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon-, divat- és szőnyeg áruház.

Óriási választékban kaphatók **Női- és férfi téli (Jäger) alsó rubázatok.**

Szörme boák és gallérok a legújabb formákban.

Gyapju téli kendők és sálak olcsóbb és Himalaya minőségben. A világhírű P. D. jegyű, kitűnő szabásu **francia fűzők** egyedüli raktára.

Jutányos szabott árak. Kirakataink állandóan a legutóbbi divatot tüntetik fel. 4

Zongora Czimbalom Hegedű

és mindenféle huroknak készítése egy nagyszabu

hurfonógép érkezett

Komáromi M. özégnek.

A tisztelt zenekedvelő közönség figyelmét felhívja, ha jó és tartós hurokat akar, kérem Komáromi M. József kir. herceg-utca 2. szám hangszer üzletében, saját házában megrendelhető és kivánságra a vevő előtt is elkészíttetnek.

Debreczen specialitása a világhírű törvényesen védett

Neumann Nándor-kályhaezüstöző féle, saját gyártmány

Szobaleány védjeggyel ellátva. Megrendelhető és kapható a készítőnél

Neumann Nándornál, festéknagykereskedő, **DEBRECZEN, Hatvan utca 5. szám** Viszonteladónak árkedvezmény.

Kölcsönöket legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít. **Négyéves évtársulat.** Parcellázási kölcsönök heti törlesztésre.

Saját érdekükben kérném mielőtt bárhol is czipőt csináltatnának, szíveskedjen

Sólyom Géza uri- és női czipészt

Battyányi-utca 2. sz. alatti üzletét felkeresni és egy próba rendelést eszközölni, mielőtt még ezt megtennék, előre is mondhatom hogy a legnagyobb bizalommal lesznek irántam, tehát senki sem mulassza el hogy ha csinos és jó czipőt akar viselni úgy csakis **Sólyom Géza** uri- és női czipészt minél előbb keresse fel. — Javításokat is elfogadok. — Mérték vétel miatt házhoz is lemegek.

Kiváló tisztelettel **SÓLYOM GÉZA** czipész, Battyányi-u. 2. sz.

Megnyilt!

Bocskay kávéház.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Simonffy-u. 6. alatt fennállott „HAZAM“ kávéházat átvettem és azt „BOCSKAY“ kávéház névre változtatva jóval megnagyobbítottam. Ujjonnan berendezett és díszesen átalakított kávéházamban főszólyt helyeztem arra, hogy a legjobb kávéházi ételek és italokkal állandóan szolgálhassak. A kiszolgálás előzékenységéről saját felügyeletem alatt gondoskodom, amelyre nézve elég garanciát nyújt a fővárosi és helybeli elsőrendű üzletekben töltött számos évi működésem, amely idő alatt figyelmes kiszolgálásommal nevemet mindenütt előnyösen ismertté tettem.

Szíves pártfogást kér, tisztelettel **Klein Jenő,** a Bocskay-kávéház tulajdonosa.

Az ünnepélyes megnyitás Kedden lesz.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Fiatal izr. leány, kinek 4000 korona hozománya van, férjhez menne, tisztességes, kifogástalan jellemű kereskedőhöz. Levelek „Diskreczió“ jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Pénzkölcsön. Törlesztéses kölcsönöket 3 $\frac{1}{2}$ -4 %-os alapon rendes kölcsönöket 2-3 nap alatt 6-6 $\frac{1}{2}$ %-os kamattal mellett folyósítat: drága kamatu kölcsönöket átvesz; birtokokat vesz és elad Héry bankirodája, Piacz utca 79.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Debreczen, Bádgos-u. 4. sz.

Felsőréz tűző felvétetik a „Csizmadiák termelő és árucarnokánál.“

„Villamos“ jó karban tartási bérlet villamos házi csengők. Házi és magán központi Telefonok, új berendezések és javítások szakszerű és olcsó Villamos felszerelések anyagok raktára. Magán telefonok kölcsön bérlet évi 20 kor. felszereléssel együtt készít Földvári L. Debreczeni első Elektrotechnikai vállalat Debreczen Kossuth-utca 1 szám az udvarban. Telefon szám 168.

Miklósné és Társa (börönd) koffer gyártó műhelye Debreczen, Piacz-utca 26. nagytársda mellett. Nagy raktárt tart saját gyártmányú kézi és láda kofferben, saját gyártmányú utazó, piaci és iskola táskákban, kézi táskák, szivar-, cigarettá- és dohány tárcákban. Javítások és megrendelések pontosan és olcsón eszközöltenek.

Antalfy Ferencz könyvkötő, bórdiszműves, Debreczen, Piacz-utca 31. A városházzal szemben.

Szülésző. Lakáson szülönőt fogad, hölgyeknek tanácsot és segínyt nyújt, kényelmes lakás, orvosi felügyelet. Czim a kiadóba.

Egy zongora használt, de jó karban prágai gyártmány eladó. Czim Késes-utca 38.

Könyvjegyzék ingyen! Mielőtt könyvet vásárolna bárki, el ne mulasszon legújabb megjelent könyvjegyzéket kérni a Harmathy Pál antiquariumából, Fűvészkert-utca 14. — Telefon 374. — Melyben az árak bámulatoltsón vanak jelezve.

Rikkancsok felvétetnek a kiadóhivatalba.

Gyakorlott kabát és alj varrónők nagy fizetéssel felvétetnek Piacz-u. 79. sz.

Takarítónő, aki szobafényezéshez is ért sürgösen kerestetik. Akik szobalányi minőségben szolgáltak, előnyben részesülnek. Jelentkezni a délelőtti órákban lehet Piacz utca Hungaria épület II. emelet. 10 ajtó.

A valódi Verge egészségi papirból készült szivarka hüvelyek főraktára Merkli Ferenczénél van Fűvészkert-u. 14. 100 db. Tiszti hüvely 10 kr. Kling 08 kr. Rákóczy 12 kr. Tulipán 12 kr. Progress 10 kr. Ambre 12 kr. Jamine hüvely 08 kr. 100 ko vágott száraz cseritölgyfa 1 frt. házhoz szállítva. Telefon 374.

Csizmadiák tanoncokat napibér mellett szegdtetünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Hentesek figyelmébe! Pakoló ládák jutányos áron kaphatók Horváth gőzfűrészgárban.

Majorsági föld a város alatt 15 hold lakóház, istállóval kiadó. Tudakozódhatni a kiadóba.

Urak figyelmébe. Hagyult színű b r kabátok átfestését, diványok, fotelek egészbeni tisztítását egyedül csak Péchy Bertalan kelmefestőnél lehet eszközölni. Szécsényi-utca 6. szám.

Két szoba, előszoba, konyha, pineze hozzátartozékaival együtt kiadó Baros-u. 8. a tulajdonosnál.

Minden nagyságban kapható káposztás hordó és boros hordó Péterfia 76. szám alatt az üzletben. Telefon 43. sz.

Egy kisebb portál, teljesen jó karban, építkezés miatt igen olcsón eladó. Megtekinthető Miklós-utca 22.

92 holdas birtok a „Szepesen“ bérbe adó. Czim a kiadóban.

Keressék egy jóra való szobaleányt kinek nincsen senkije előnyben részesül. Czim a kiadóhivatalban.

Kisbirtok a debreczeni határban eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Hajdusági Bajuszpedró.

Védjegy.

Szép a hajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRÓ-vel.

Elismert legjobb különlegesség a a hajusz növesztésére és ápolására, mely nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos!

Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu“ gyógyszerár.

Köszvény, Csuz!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendeli betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ösmert legjobb gyógyszer. 1 üveg 2 K. Vidékre 2 K 50 f., 3 üveg - K 65 f. bérmentve utánvétellel. — Belügy miniszterileg engedélyezett gyógyszer. — Törvényesen védve! — Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu“ gyógyszerár.

Egyedüli gőzbutorgyár

Debreczenben.

Ahol a legnagyobb választékban a legmodernebb butoro: és szoba berendezések a legegyszerűbbtől a fényűzésig a legszolidabb kivitelben legjutányosabban kaphatók

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító
Debreczen, Fötér.

Általános Takarékpénztár

Részvénytársaság

DEBRECZENBEN,

előnyös kamattétel mellett

Kölcsönöket nyújt váltókra, kötelezvényekre, folyószámlára, értékpapírokra és árucikre. **Kereskedők** tározaváltói és könyvköveteléseit leszámítolása.

Gazdáknak személyes hitei nyújtása az intézet kebelében létesült hitelegylet által.

Betétkeket elfogad gyümölcsötetés céljából, betéti könyvecskére, cheque-számlára és pénztári jegyekre 4 $\frac{1}{2}$ kamatozás mellett.

Előlegeket nyújt kézi-zalog tárgyakra, várható termésre.

Övadékkölcsönöket folyósít vállalkozók és bérlőknek.

Törlesztéses-kölcsönöket engedélyez 10-65 évig földbirtokokra és forgalom képes házakra.

Tőzsdel megbízásokat elfogad értékpapírok vételére és eladására.

Külföldi pénznemeket bevált és ilyenekkel szolgál.

Hitelleveleket ad a külföld bármely piacára.

☉ Közlebbi szó vagy írásheli felvilágosítással készséggel szolgál az intézet

ügyvezető-igazgatója.

Zongora raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani, hogy **Bösendorfer Erhbár** első iparszövetkezeti stb.

ZONGORÁK

csakis nálam kaphatók.

Ugyszinte elvállalok mindenféle **zongorák, czimbalmok** és hangszerek javítását. Zongorák, Pianinok, Czimbalmok bérbe kaphatók, Czimbalom sodrott húrok 6 krajczártól.

Gramophonok és lemezek

a legújabb felvételek, két oldalt bejátszva, a n. é. közönség szives pártfogását is kérve tisztelettel

Schmidt S.

Zongora és hangszer készítő.

Leghasznosabb Vásárfia.

Szépség, Szépités a jó izlés követelménye! Kun István, gyógyszerész Matild készítményei.

Matild orém, Matild arczenőcs, Matild szappan, stb. stb. Elismert elsőrangú bőr-ápoló és szépitő szerek. Biztosan leveszik a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimmedlit, arcz-pirosságot, pattanást, ragyát. Mészáros Kálmán igazgató és Vedres urak közbenjárása folytán színész egyesületi tagoknak postán küldve 10% engedmény. Tessék megpróbálni! Ha valakinek nem használ az árát, minden kibuvó nélkül, egyszerű levelező laponi felszólításra azonnal visszaküldöm.

Elismerő levelek helyből, a színész és artista világ elsőrendű hölgyeitől százával. Teljesen ártalmatlan, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz.

Tüdőbajok (Hektika)

s a légzőszervek idült katarusai ellen, jobb minden hirdetett svindlinél az általánosan ismert „Castillio fenyőszirup”. Enyhíti a köhögést, megszünteti az éjjeli izzadást, fokozza a beteg étvágyát, megszünteti a vércöpést. 1 üveg 2 korona 40 fillér. Ehhez való (súlyos esetben) „Guajacolin” pirulák 1 doboz 4 korona.

„Syr Hypophosph. Co Kun” vérszegények, sápkórosnőnek, kiknek sokat fáj a hátuk közepe, ki megy belőlük egy kis dolog után a jártányi erő, kiknek rendszeresen naponként fáj a fejük, lesoványodott, gyengék, kik hizni, erősödni kívánnak, a legjobb hizlaló, szövetalkotó szer, a legtöbb helybeli orvos ur által ajánlva. 1 üveg 2 korona 40 fillér.

Kaphatók a szépitő szerek helyben Tóth Béla gyógyszerertárában, szemben a Bikával mint főraktárban, a többi vegyi készítmények minden gyógyszerertárban és Josa és Jóna drogeriájában.

Kun István, gyógyszerész,

vegyi és cosmetikai készítmények műlaboratoriuma, „Laboratoire cosmétique Matilde”. (Alapított a hasonnevű párizsi laboratórium mintájára 1895-ben Budapesten.)

Hajduszovát, Debreczen mellett.

Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

Nagy képes árjegyzék, melyben az elismerő levelek is benn vannak ingyen és bérmentve.

Szakértelemmel készített szemüvegek és orrcsipelek
rövidlátó, távollátó, gyengélátó és operált szemeknek.

Mezei látcsövek

és turista távcsövek legfinomabb akromatikus üvegekkel nagy választékban és legcsöbben kaphatók

Fischer Jakab

Főtér 23. szám. Szestina ház.

Az „Első Debreczeni Adásvételi közvetítő iroda” hirdetései.

Tulajdonos: **Nagy Lajos.**

1. Előadó a Honvéd-utca 14. sz. ház új épület óriási nagy udvarral. Családi körülmények miatt kedvező árban.
  2. Jövedelmező kis ház gyümölcsösrel a Széchenyi kertben 2400 ft.
  3. Cserepes ház a Homok-utczában — téglá épület — 2200 ftért. Házbérjövödelme évesként 264 ft.
  4. Gyönyörű nagy ház a Vilmoslaktanya mellett, nagy telek gyönyörű nagy új épület, több rendbeli lakosztállyal, nagy téglá istállóval. Ára csupán 9 ezer forint. Megvehető 1500 forint készpénzzel, a vételár többi része pedig törlesztéses kölcsönként rajta maradhat.
  5. A Barcsay malom melletti új ház családi viszonyok miatt 2800 ftért megvehető. Kedvező fizetési feltételek mellett.
  6. Nagyon szép uri ház a Mester-utczai részben (Bundi utczában) több rendbeli lakosztály. Jóvízü kut. Kedvező alkalom.
  7. Szép ház az Eötvös utczai részben, van rajta jömenetelű fűszerüzlet, trafik s italmérési engedéllyel. Igen jóforgalmu kis üz. ct. Ára 4200 forint.
  8. Geréby telepen szép nagy új ház, sarok épület, van rajta jömenetelű fűszer üzlet, trafik és italmérési engedéllyel. Két szoba konyhás lakással. Nagy telek. Jó vizü kut. Ára 4 ezer ft. Teher van rajta 1500 forint.
  9. Modern uri lak a bábaképezde mellett, egészen új épület. Óriási nagy telek, Jóvízü kut. Minden kényelem. Ló vasuti állomás. Ára 9300 forint.
  10. Jó menetelű fűszerüzlet a Csapó utczában.
  11. Gyönyörű termő szőlő a Tóczós kert I. járásban, 2500 négyszögöl terület Nyaralónak a legalkalmasabb hely.
- Mindennemű felvilágosítások nyerhetők az irodahelyiségben a hivatalos órák alatt Csapó utca 13. szám.

Debreczeni Hitelbank

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-u. Széchenyi utca sarok.

Kölcsönöket adunk

váltókra, kötelevényekre és folyó számlára a legelőnyösebb kamat mellett.

Elfogadunk takarékbetéteket

betét könyvecskére és check-számlára.

Jelzálog-kölcsönöket ad

földbirtokokra és házakra.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, és bérlőknek.

Elfogadunk tőzsdei megbízásokat

értékpapírok vételére és eladására.

Kölcsönöket nyújtunk

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, valamint vidék pénzüintézetek részvényeire.

Leszámítolunk tárcza-váltókat

az intézet kebelében alakult hitelrészes csoportban.

Ércpénzek és külföldi bankjegyek

beváltása.

A magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye.

Felvilágosítással készséggel szolgál

Az igazgatóság.

Seccessió

Inga és Salon órák, pontos zsebórák és szép ékszerek legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.

Hollandi

Jácint hagymák

téli hajtatásra és kora tavaszi virányra

most szerzendők be

nagy választék

Kontsek Gézánál

100 drb jó hagyma	13.— kor.
10 drb jó hagyma	1.50 kor.
100 drb legfin. hagyma névvel	35.— kor.
10 drb legfin. hagyma névvel	4.— kor.

Pártoljuk a magyar ipart.

Magyar gyártmány.

Brassói és gácsi gyapju szövetek

kitünő minőségben és színben, melyek bármely külföldi szövettel sikeresen kiálják a versenyt, **nem is említve az osztrák hamisítványokat**, nagy választékban található

Szedlák és Vámos

férfi szabó czégnél, hol pontos kiszolgálás és szolid árkarról a mélyen tisztelt rendelő közönség előre is biztosítva van. — A nagyérdemű közönség pártfogását kéri.

Magyar gyártmány.

Szedlák és Vámos
Piacz-u. 32. I. emelet.

Vigyázz!
Kékre festett kirakat.

LÖWY F.

Piacz-utca 24. sz. a.

Kistemplommal szemben.

Fehérló szálloda mellett.

Vigyázz!
kékre festett kirakat.

Debreczen legszebb áruháza.

Saját érdekében kérem,

hogy mielőtt női ruhászövetekben, delaineokban, Batisztokban, Blous- és ruháselymekben, szóval bármilyen rőfös és rövidáru cikkekben szükségletét beszerezné, — látogassa meg teljesen újonnan berendezett üzletemet, amely az áruk csodálatos szépségével mindenkit bámulatba ejt.

Az árak olcsóbbak, mint bárhol.

Minden vevő, aki 5 forintért árut vásárol, annak egy fénykép után, művészi kivitelű életnagyságu képet készítek, — a rajta levő papirkeretért 1 ft 50 kr. fizetendő.

Naponta érkeznek újdonságok.

Igen csinos, szép, das raktárt tartok, női és férfi fehérműekben, vászon, chiffon, kanavászaim jobbak, mint bárhol.

Paplanokat mérték után is készítek.

Nyomatott Hoffmann és Kronovics könyvnyomdáiban Debreczen, a főpostával szemben.

Üzleti elvem: Elmi és Elmi hagyni.